

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

Private Insurer

tegen

iMagazine

Met een brief van 30 mei 2017 dient de heer Jean-François Lycops namens Private Insurer een klacht in tegen iMagazine. Aanleiding is een artikel van 29 mei 2017 op financelab.blog onder de titel *Beleggingsvehikel achter Senior Assist allicht ook in levensverzekeringsconstructies*. Journalist en verantwoordelijk uitgever Hedwig Neesen van iMagazine antwoordt met een mail van 28 februari 2018, waarop Jean-François Lycops repliceert met een mail van 7 maart 2018.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft een hoorzitting gehouden op 29 mei 2018. Jean-François Lycops woonde de hoorzitting bij, Hedwig Neesen was niet aanwezig.

DE FEITEN

Aanleiding voor het artikel is een verhaal in De Tijd over de financiële situatie van Senior Assist. Dat kwam in de problemen door de implosie van Leeward Ventures, het investeringsvehikel achter Senior Assist.

Om de huidige problemen rond Leeward en Senior Assist en de gevolgen ervan voor beleggers te kaderen, gaat de journalist terug in de tijd en verwijst naar de financiële problemen rond verzekeringsmakelaar Kobelco in 2008.

Hij beschrijft de financiële constructies rond Kobelco en de contacten van de toplui met onder meer twee hefboomfondsen, Leeward Ventures en Archetype, en via die weg met topman F.B. van zorggroep Senior Assist, die optrad als aanspreekpunt voor Leeward.

F.B. stapte niet in Kobelco, maar kocht tien procent van de aandelen van levensverzekeraar Private Insurer, een toenmalige partner van Kobelco. F.B. zou dat pakket intussen weer verkocht hebben.

Volgens het artikel bedacht topman Jean-François Lycops van Private Insurer een structuur om het Luxemburgse model van zogenaamde fonds dédiés (gepersonaliseerde tak23-beleggingsverzekeringen) toe te passen onder de Belgische wetgeving. Lycops waakte over een correcte toepassing van de regelgeving, maar liet die houding afzakken vanwege de traag aantrekkende productie. Daardoor sloop volgens het artikel het ingestorte fraudesysteem Quality Investments binnen in de polissen van Private Insurer.

De journalist besluit dat de kans reëel is dat Leeward en/of Archetype ook bij Vlaamse spaarders terechtgekomen is en dat die investeringen nog maar een fractie van hun inleg waard zijn, omdat Senior Assist in financiële ademnood zit en Leeward in vereffening is.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER zegt dat journalist Hedwig Neesen ongegronde verdachtmakingen uit en hem voor publicatie om een reactie had moeten vragen. Hij vindt ook dat Neesen niet onafhankelijk handelt omdat hij destijds zelf voor Kobelco werkte.

Het artikel gaat over de risico's bij Private Insurer, met een suggestie van fraude als algemene teneur. Neesen suggereert dat Private Insurer de frauduleuze praktijken van Kobelco verderzet en frauduleuze financiële producten in zijn levensverzekeringscontracten opneemt zoals die van Kobelco, terwijl hij de toenmalige fraude bij Kobelco zwaar onderschat. Nochtans weet hij perfect wat er aan de hand was bij Kobelco en wat Kobelco en Private Insurer met elkaar te maken hadden, aangezien hij zelf voor Kobelco werkte. Hij was er *chief marketing & product development officer* en is als journalist in deze materie niet onafhankelijk.

Private Insurer zei destijds dat de zaken niet kosher waren bij Kobelco. Kobelco werd failliet verklaard en toplui werden veroordeeld wegens fraude. Ook Neesen was het voorwerp van een onderzoek van de Bijzondere Belastinginspectie, maar hij werkte samen met de BBI tegen zijn collega's en ging vrijuit. Klager heeft als consultant ooit woekerpolissen van Neesen moeten opkuisen toen die nog actief was in de financiële sector. Klager is niet zeker, maar het zou kunnen dat Neesen nu als journalist revanche wil nemen.

Neesen schrijft dat Leeward, het verzekeringsvehikel achter Senior Assist, via levensverzekeringsconstructies wellicht ook bij Vlaamse beleggers is terechtgekomen en dat hun investeringen nog maar een fractie van hun inleg waard zijn, of dat de beleggers met andere woorden hun geld kwijt zijn. Hij doelt met die levensverzekeringsconstructies op Private Insurer, dat hij ook bij naam noemt. Hij waarschuwt dat Leeward en F.B. het beleid van Private Insurer naar hun hand hebben gezet en associeert Private Insurer met Leeward/F.B. en Senior Assist, terwijl er een gerechtelijke procedure loopt tegen Leeward/F.B. en Senior Assist financiële problemen heeft. Volgens klager zijn er onvoldoende redenen om die associaties te maken en zijn ze schadelijk voor het vertrouwen in Private Insurer. De financiële sector is gebouwd op vertrouwen. Als dat instort, is het gedaan met de onderneming.

Neesen heeft zijn informatie niet gecheckt, noch bij Private Insurer, noch in het Belgisch Staatsblad. Volgens het artikel kocht F.B. tien procent van de aandelen van Private Insurer, maar dat klopt niet. F.B. en Leeward hebben nooit Private Insurer aandelen gehad. Leeward heeft wel één Private Insurer-obligatie volgestort, maar Private Insurer heeft die snel en op de voorziene datum terugbetaald. De journalist had dat kunnen nagaan in het Staatsblad van 2008 en 2011, maar heeft dat niet gedaan.

Ook de informatie over aandelen in Archetype en Leeward klopt niet. Private Insurer heeft wel Archetype- en Leeward-aandelen, maar die hebben nooit een significante waarde vertegenwoordigd en zijn niet representatief voor de duizenden beleggingen via Private Insurer.

Het artikel uit ongegronde verdachtmakingen en tast de eer en goede naam van Private Insurer aan. De journalist had Private Insurer dan ook moeten contacteren voor een reactie voor hij iets publiceerde, maar heeft dat niet gedaan. Na publicatie heeft klager gevraagd om een reactie te publiceren, maar ook daar is de journalist niet op ingegaan.

Klager verwijst ten slotte naar gelijkaardige verdachtmakingen in eerdere artikels van de journalist uit 2013 en 2014, die geen voorwerp uitmaken van de klacht.

HEDWIG NEESEN VAN IMAGAZINE zegt dat de opmerkingen voortkomen uit de persoonlijke frustratie van klager, die zich tendentiekus behandelt voelt. Nochtans heeft iMagazine het grootste respect voor het slimme strategische model van Private Insurer. Maar niemand kan ontkennen dat de *compliance* van klager op een bepaald moment niet strikt genoeg is geweest.

Volgens klager suggereert iMagazine dat Private Insurer significant vertegenwoordigd is in Senior Assist en Archetype, maar het woord significant staat nergens in het artikel. iMagazine geeft wel concreet aan hoe groot het belang was dat F.B., bestuurder van Senior Assist, aanhield in Private Insurer, iets wat klager niet ontkenkt. iMagazine heeft daarover persoonlijk gesproken met F.B., die duidelijk liet verstaan dat de techniek van Private Insurer een opportuniteit inhield om kapitaal op te halen voor Senior Assist.

Klager ontkenkt ook het belang van Private Insurer in Archetype niet. Hij geeft in zijn repliek zelfs aan hoeveel aandelen er via Private Insurer belegd werden in Archetype.

De bewering van iMagazine dat de *compliance* van Private Insurer gefaald heeft bij de beoordeling van Senior Assist en Archetype is intussen onderbouwd door de realiteit. Dat het om beperkte waarden in de portefeuilles ging, maakt niets uit. Het gaat erover dat Private Insurer, samen met eventuele vermogensbeheerders, verantwoordelijk is voor de samenstelling en de kwaliteit van de aangeboden fondsen. Dat is wat het artikel aantoont.

iMagazine gaat ook in op de verwijzingen van klager naar eerdere artikels uit 2013 en 2014, die geen voorwerp uitmaken van de klacht.

BESLISSING

De journalist uit in het artikel beschuldigingen ten aanzien van klager en zijn vennootschap, waar hij schrijft dat klager zijn strikte houding over de correcte toepassing van de regelgeving wat deed afnemen, waardoor het ingestorte fraudesysteem Quality Investments binnensloep in de polissen van Private Insurer. Die beschuldigingen betreffen de eer en de goede naam van klager persoonlijk en van zijn vennootschap. Overeenkomstig artikel 20 van de code was het dan ook aangewezen om klager voor publicatie de kans te geven om te reageren. De journalist heeft dat niet gedaan, wat indruist tegen het principe van wederhoor.

Een groot deel van het artikel gaat over Kobelco en de contacten en financiële constructies rond dat bedrijf, terwijl de journalist destijds zelf voor Kobelco werkte. Een journalist kan schrijven over een organisatie waarvoor hij eerder actief was, maar hij moet daar transparant over zijn tegenover zijn publiek, zeker wanneer hij beschuldigingen uit ten aanzien van de organisatie of bij de organisatie betrokken partijen. Dat is nodig om zijn onafhankelijkheid te bewaren en belangenvermenging of een schijn van belangenvermenging te vermijden. De journalist heeft zijn vroegere activiteiten voor Kobelco niet vermeld, wat niet strookt met artikel 9 en 10 van de code over onafhankelijkheid en belangenvermenging.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 21 juni 2018